CZĘŚĆ LI — № 2. ROK 26 — (1855.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Krolestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, $\frac{11}{23}$ STYCZNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{10}{22}$ STYCZNIA.

Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale Wojskowości, z dnia 4 Stycznia, mianowani: Naczelnik 21 dywizyi pieszej Jenerał-porucznik baron *von Wrangel*, Dowodzącym rezerwową dywizyą 6 korpusu piechoty, na miejsce Jenerał-porucznika *Skobielcyna*, który zalicza się do wojsk zapasowych; Dowodzca Władimirskiego pieszego pułku Jenerał-major *Kowalow 1*, Dowodzcą 2 brygady 10 dywizyi pieszej; — 6 Stycznia, Zostający przy korpusach Gwardyi, Członek Oddziału Artylleryi Komitetu Wojskowo-Naukowego, Jego Wielkoxiążęca Wysokość Jenerał-porucznik Xiążę *Mecklemburg-Strelitz*, otrzymuje urlop za granicę, do Neu-Strelitz, po 15 Marca bież. roku; — 7 Stycznia, mianowani: Naczelnik 5 dywizyi piechoty Jenerał-porucznik *Łabancow*, Dowodzącym 1 i 3-cią dywizyami piechoty; Dowodzca 2 brygady 5 dywizyi pieszej Jenerał-major *Adlerberg 2*, Dowodzcą 1 brygady 3 dywizyi pieszej, na miejsce Jenerał-majora *Rubca 2*, a ten ostatni Dowodzcą 2 brygady 2 rezerwowej dywizyi pieszej; Dowodzca tej ostatniej brygady Jenerał-major *Proskuriakow 2*, Dowodzcą 2 brygady 5 dywizyi pieszej; Podpułkownik Ładogskiego pułku strzelców *Gałkin*, Dowodzącym tym pułkiem; Naczelnik Sztabu 2 korpusu piechoty Jenerał-major Sztabu Jeneralnego *Wranken*, Dowodzącym 5-tą dywizyą pieszą; Pułkownicy Jeneralnego Sztabu: Członek Komitetu Wojskowo-Naukowego w Oddziale Jeneralnego Sztabu, *Murawjew 4* i *Arcybaszew 2*, Pełniącymi obowiązki Naczelników Sztabów: pierwszy 2-go korpusu piechoty, a ostatni 1 i 3-ciej dywizyj pieszych.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Marynarki, z dnia 1 Stycznia, Prezes Audytoryatu Jeneralnego Morskiego Admirał *Mielikow*, mianowany Członkiem Rady Państwa, a Główny Dowodzca Rewelskiego portu i Rewelski Wojenny Gubernator Vice-admirał *Jepanczin 2*, Prezesem tegoż Audytoryatu; Dowodzący 3 dywizyą flotty Kontr-admirał *Rumiancow*, Zawiadującym marynarką w Finlandyi, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.

— Przez Dyplomata CESARSKIE: Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Andrzeja z brylantami, 31 Grudnia, Prezes Departamentu Ekonomii w Radzie Państwa, Rzeczywisty Radzca Tajny hrabia *Gurjew*; — Św. Anny 1 klassy, 6 Grudnia, Pełniący obowiązki Sekretarza Stanu w Radzie Państwa, Rzeczywisty Radzca Stanu *Czernogłazow*; — Św. Stanisława 1 klassy: 6 Grudnia, Jenerał-majorowie: Dowodzący rezerwową brygadą Grenadyerów Kaukazskich Xiążę *Bagratjon-Muchrański*, Dowodzący dywizyą Depo 1 korpusu piechoty *Schwebs* i Dowodzca Dnieprowskiego pieszego pułku *Grabbe*.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kapituły Orderów, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Jerzego 3 klassy, 1 Grudnia 1854, Kamczatski Wojenny Gubernator i Dowodzca Petropawłowskiego i Kamczatskich portów Kontr-admirał *Zawojko*, w nagrodę męztwa i trafności rozporządzeń, przy odparciu napadu anglo-francuzkiej eskadry na port Petropawłowski w Sierpniu 1854 roku; — Św. Włodzimierza 4 klassy, 11 Listopada 1854, na przedstawienie Rady Orderu, za trzydziesto-pięcio-letnią w rangach klassowych i odpowiednich posadach, nieposzlakowaną służbę: Radzcy Stanu: Kurator honorowy Wileńskiego Szlacheckiego Instytutu i Wileńskiego Gubern. Gymnazyum, Alexander *Żyliński* i Prokuror Rzymsko-Katolickiego Duchownego Kollegium Andrzej *Żeltouchow*; Radzcy Kollegialni: Starszy Radzca Rządu Gubern. Mińskiego Szymon *Poraj-Leonowicz*, Naczelnik Kaliskiego okręgu Celnego baron Arkadiusz *Ungern-Sternberg*, Pełniący obowiązki Sędzi Sądu Appelacyjnego Królestwa Polskiego Jan *Kłodziński*, Kobryński powiatowy i Starszy w gub. Grodzieńskiej Lekarz Gaspar *Witkowski* i Dowodzca Zawichostskiej brygady straży Pogranicznej, Podpułkownik Edward *Karjer*; Radzcy Dworu: Pełniący obowiązki Radzcy Rządu Gubern. Augustowskiego Ignacy *Jamiołkow-*

ski, pełniący obowiązki Kassyera Gubern. Warszawskiego Ignacy *Pietraszewski*, Assesor Kijowskiej Izby Skarbowej Herakliusz *Nikitienkow* i pełniący obowiązki Nadzorcy Wniezapnieńskiego tymczasowego wojskowego lazaretu, 7 klassy Wincenty *Pohoski;* Assesorowie Kollegialni: Kassyer powiatowy Latyczewski Ignacy *Filipowski*, Sekretarz Kancellaryi Marszałka powiatowego Brzeskiego Włodzimierz *Czaczkowski*, i były Assesor Sądu powiatowego Lityńskiego Józef *Lichomski*, Kapitan korpusu Lesniczych, Trocki powiatowy Leśniczy Paweł *Bielecki*, i Assesor Trybunału Cywilnego, pełniący obow. Podsędka Krasnostawskiego Sądu pokoju, niemający rangi Józef *Zagrobski*.

Ukazy Rządzącego Senatu.

1.) *3 Grudnia 1854.* (Z 1 Depart.) O uznaniu 12-go częściowego kolejnego zaciągu rekrutów ze strefy Wschodniej Państwa za zaciąg nadzwyczajny i o przedsięwzięciu z tego powodu rozmaitych środków wyjątkowych ku przyśpieszeniu i zapewnieniu dokładnego wypełnienia tegoż zaciągu.

2.) *16 Grudnia.* (Z Departamentu Heroldyi.) O zatwierdzeniu przez N. Cesarza Jmci, herbu miasta Carycyna, gubernii Saratowskiej jak następuje: Tarcza przedzielona poprzecznie na dwa działy; w górnym, herb gubernijalny Saratowski; w dolnym, w polu czerwoném, dwa srebrne, na krzyż złożone sterlety, dla oznaczenia połowu tej ryby w tamecznym kraju.

(z 1 Departamentu.)

3.) *22 Grudnia.* O terminach na sprzedaż z licytacyi, w Zahajkalskiej prowincyi nieruchomości, ocenionych wyżej nad 500 rub. sr.

4.) *Tegoż dnia.* O pobieraniu cła z wagi brutto od przywożonych z zagranicy win i innych trunków.

5.) *Tegoż dnia.* O uwolnieniu sądownictw i urzędów miasta Smoleńska od służbowych zatrudnień w dniu 28 Lipca, w święto cudownego obrazu N. Panny Smoleńskiej.

6.) *Tegoż dnia.* Zdaniem Rady Państwa, Najwyżej zatwierdzonem 25 Października 1854 roku, uchwalono, w uzupełnieniu odpowiednich artykułów Prawa postanowić: 1.) Przepisane dla włoczęgów piętna mają być przykładane, po ukończeniu sądu, tak na tych, którzy nie byli jeszcze piętnowani, jak i na tych którzy mają już pomienione znaki, ale przy zatrzymaniu i śledztwie utaili miejsce, zkąd zbiegli.— 2.) Przed osądzeniem mają być piętnowani tacy włoczęgi, u których, przy pojmaniu, okażą się dawniejsze piętna i których, dla ukarania za zbiegostwo, należy odesłać do tego miejsca lub zarządu, z którego, według ich zeznań, zbiegli.

7.) *24 Grudnia.* Z ogłoszeniem taxy, za leczenie żołnierzy w szpitalach Urzędów Powszechnej Opieki, w rozmaitych gubernijach.

8.) *29 Grudnia.* Na zdanie Komitetu PP. Ministrów, N. Cesarz Jmć, w dniu 23 Listopada 1854 Najwyżej raczył rozkazać: w sposobie proby na lat trzy, postanowić co następuje: 1) skonfiskowaną w granicach Cesarstwa i Królestwie Polskiem, tudzież za Kaukazem, przemycaną herbatę, sprzedawać przez licytacyą w partyach niemniejszych nad 40 funtów, z użyciem otrzymanych ze sprzedaży pieniędzy na wydawanie tym, którzy zatrzymali transport kontrabandowej herbaty, ustanowionej nagrody, oraz na inne wydatki śledzenia przemycanego handlu kantoniską herbatą; 2) Herbata skonfiskowana nie inaczej z Komor Celnych ma być wypuszczana, jak za oklejeniem paków banderolami noszącemi napis: «herbata skonfiskowana» i za wzięciem od handlujących rewersów na pismie, iż nie będą u siebie trzymali otworem więcej nad jednę funtową paczkę każdego gatunku, pod obawą konfiskaty, stosownie do przepisów celnych.

9.) *Tegoż dnia.* (Z ogólnego Zgromadzenia trzech pierwszych Departamentów.) Zdaniem Rady Państwa, Najwyżej zatwierdzonem 25 Października 1854 uchwalono, w uzupełnieniu odpowiednich artykułów Prawa postanowić: Tymczasowe pełnienie obowiązków Sędzi Sumienia w gubernijach, gdzie Sądów Sumienia niemasz, lecz są tylko Sędziowie, ma być polecone starszym po Sędzi członkom w Izbach Sądowych, a mianowicie: Cywilnej, do spraw cywilnych i Kryminalnej, do Kryminalnych.

MOSKWA, *4 Stycznia.* Wczora, 3 Stycznia, o godzinie 3 po południu, raczyli przybyć z Petersburga do tutejszej stolicy JJ. CC. Wysokości Wielcy Xiążęta Mikołaj Mikołajowicz i Michał Mikołajowicz i tegoż dnia, o godzinie siódmej, wyjechali do Sewastopola.

(Gaz. Pol. Mosk.)

NOWINY Z KRYMU.

Z odebranego w dniu dzisiejszym doniesienia Jenerał-Adjutanta Xięcia *Mienszikowa*, z dnia 31 Grudnia, pod Sewastopolem nic szczególnego nie zaszło. — Transzejowe roboty nieprzyjaciela nie postępują na przód. Ogień jego w ogólności mało sprawia szkody.

W okolicach Eupatoryi miały miejsce same tylko awanpostowe utarczki. *(Dod. nadz. do R. I. 9 Stycznia.)*

NOWINY Z NAD-DUNAJU.

Głównodowodzący Armiją południową, Jenerał-Adjutant Xiążę *Gorczakow*, dowiedziawszy się o poruszeniach Tureckich wojsk w Babadahskiej prowincyi, uznał za potrzebne przekonać się o siłach i zamiarach nieprzyjaciela.

Rekonesans ten polecony był Jenerał-porucznikowi *Uszakow* z oddziałem od 4 bataljonów, 2 szwadronów, i 6 secin Dońskiego № 1 pułku Sazonowa, przy 4 działach i z konną kozacką bateryą rakietników.

Wojska te 27 Grudnia przeszły na prawy brzeg Dunaju, zajęły most na Somowém ujściu, i przełamawszy spotykającą ich turecką konnicę, zajęły Tulczę.

Jazda nasza, pod dowodztwem Pułkownika *Sazonowa* skierowana była ku Babadah i 28 Grudnia attakowała to miasto.

Turcy, zajmujący miasto, uciekli drogą Bazardżykską, i ścigani od kozaków, znaczną ponieśli stratę.

29 Grudnia oddział Jenerał-porucznika *Uszakowa* odszedł na powrot na lewy brzeg Dunaju.

W tych potyczkach turcy stracili 263 ludzi w zabitych i 83 niewolnika. W liczbie tych ostatnich są: 1 sztab i 2 ober-oficerowie. Nadto wojska nasze zdobyły 1 bajrak (chorągiew) i część bagażów z prowiantem i potrzebami artylleryjskiemi.

Z naszej strony jest raniony 1 kozak.

(Dod. nadzw. do R. I. 9 Stycznia.)

OGŁOSZENIE OD MINISTERSTWA SKARBU.

Od niejakiego czasu pisma peryodyczne cudzoziemskie umieszczają podania nader niedokładne o stanie fondu wymiany biletów kredytowych Państwa i o ilości tych biletów w obiegu będących.

W celu zapobieżenia wszelkim błędnym o tym przedmiocie pojęciom, Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości publicznej, że, podczas rewizyi fondu wymiany biletów kredytowych Państwa, złożonego w Petersburgu i Moskwie, dokonanej w sposobie przepisanym Manifestem Cesarskim z dnia 1 Czerwca roku 1843, to jest w obecności osób, delegowanych od Stanów Szlacheckiego i Kupieckiego, ilość tych fondów wymiany, w dniu 3 Stycznia roku bieżącego, okazała się być jak następuje:

Monety w złocie na	58,458,441 rubli.
Monety w srebrze	53,648,951 ——
Papierów publicznych, zakupionych w skutek Zdania Rady Państwa, Najwyżej zatwierdzonego w dniu 31 Marca 1847, na	28,620,432 ——
W ogóle na. . .	151,790,985 rubli.

Ilość biletów kredytowych, obecnie w obiegu znajdujących się wynosi summę 356,337,021 rubli.

(Gaz. Handlowa.)

W dniu 4 Stycznia umarł w Moskwie Senator, Rzeczywisty Radzca Tajny *Durasow*.

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 5 Stycznia pozostało chorych 93 — w ciągu doby zachorow. 8 — wyzdr. 6 — umarło 5 — po 6 Stycznia pozostało chorych 90.

W ciągu doby zachor. 9 — wyzdr. 3 — umarło 4 — po 7 Stycznia pozostało chorych 92.

W ciągu doby zachor. 3 — wyzdr. 2 — umarło 4 — po 8 Stycznia pozostało chorych 89.

W ciągu doby zachor. 6 — wyzdr. 2 — umarło 3 — po 9 Stycznia pozostało chorych 90.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń*, 9 *Stycznia*. Poseł Turecki został wezora przypuszczony do Konferencyi.

— Zapewniają, że w tej chwili feldcechmistrz baron Hess zajmuje się obmyślaniem planu urządzenia bojowego szyku dla wielkiej armii czynnej w Galicyi i że nie wcześniej jak po ukończeniu tej pracy wyjedzie do tej prowincyi.

— Przybył tu z Morawii hrabia Clam Gallas, Dowodzca oddzielnego korpusu jazdy.

PRUSSY. Na posiedzeniu 10 Stycznia Pierwsza Izba ostatecznie obrała swoim Prezesem Xięcia de Pless, pierwszym Vice-prezesem hrabię Rittberg, a drugim P. Briggemann. Następnie Izba przyjęła powtórnie wniosek hrabi Rzemplitz, uchylający artykuły 42 i 114 Konstytucyi i zastępujący pierwszy z tych artykułów rozporządzeniami nowemi, stanowiącemi zniesienie bez wynagrodzenia, pewnych prerogatyw osobistych, przywiązanych do posiadłości pewnych dóbr ziemskich. — Minister Sprawiedliwości wniosł między innemi projekt prawa o rewizyi prawodawstwa względem rozwodów.

— Poseł Pruski przy Sejmie Niemieckim, P. Bismark Schönhausen przybył 9 Stycznia do Berlina, dla wzięcia udziału przez czas jakiś w obradach Pierwszej Izby, której jest Członkiem.

— Gazeta *Ostsee Zeitung* donosi, że w celu upożytecznienia dróg żelaznych ku przewożeniu za jednym razem jak największej massy wojsk przedsięwzięto środki, iżby wagony służące do przewozu towarów, były urządzone w taki sposób, iżby mogły mieścić w sobie żołnierzy i kanie. Kazano też porobić składane poręcze, które pozwolą przewozić drogami żelaznemi artylleryą i jazdę.

— *Zeit* zawiera wiadomości z Wiednia pod dniem 10 Stycznia podług których rezultat Konferencyi dyplomatycznej z dnia 7 b. m. i komentarzy nad nią, czynionych przez gazety, zrodziły prawie powszechnie w Wiedeńskiej publiczności nadzieje pokoju, które też nie są zaprzeczane przez prywatne rozmowy w hotelach poselstw Angielskiego i Francuzkiego.

— Pułkownik Manteuffel, po ukończeniu swojej missyi, wraca do Berlina. «Dowiadujemy się, (mówi *Wanderer* donosząc o tym powrócie), że Prussy nie zgodziły się na żadną najmniejszą modyfikacyą w polityce, której się dotąd trzymały.

— Piszą z Wiednia 9 Stycznia do Nowej Gazety Pruskiej, że od czasu odbytej w dniu 7 tego miesiąca konferencyi, papiery tak publiczne jak prywatne podniosły się na Giełdzie tym znacznej, iż pociągnęły za sobą niemałe podwyższenie kursu papierów austryackich.

— Monitor Rządowy ogłasza rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu, zakazujące wyprowadzania koni do Hanowru, z powodu, iż Rząd tego kraju nie przystąpił, wraz z innemi krajami Zollwereinu, do takiegoż ogólnego zakazu, wyrzeczonego poprzednio przez Rząd Pruski.

FRANKFURT. Sejm Niemiecki miał w dniu 4 Stycznia, pierwsze swe tegoroczne posiedzenie, na którém przyjął nowowypracowany projekt pierwszych pięciu rozdziałów organizacyi wojskowej związku.

*

— Podług *Gazety Lipskiej*, gdy Sejm Niemiecki, uchwalił postanowienia, skutkiem których kraje Związku powinny trzymać w pogotowiu swoje kontyngensa, można przeto wnosić, że pomnożenie tych kontyngensów, też od niejakiego już czasu uchwalone w ilości $\frac{1}{6}$, to jest 50,000 ludzi, niebawem będzie przyprowadzone do skutku.

BAWARYA. *Munich, 9 Stycznia.* Doktor Gietl, lekarz Króla Maxymiljana, który był przez J. K. Mość posyłany do Darmstadt, wczora tu wrócił. Zapewnia on, że stan Króla Ludwika dotyla się polepszył, że znikła wszelka obawa.

— Ostatnie biulletyny z Darmstadt, z dnia 11 Stycznia, donoszą, że powrot Króla Ludwika do zdrowia, czyni widzialne postępy.

HAMBURG. Wiele pisano, od czasu przejścia w Parlamencie Angielskim billu o Legii cudzoziemskiej, o tém, że miasto Hamburg zostało obrane za punkt centralny do zaciągu takowej Legii z krajów niemieckich. Nasz Senat, w szczerych chęciach utrzymania swojej neutralności, względem Mocarstw wojujących, świeżo ogłosił Edykt, ponawiający dawniejsze zakazy ustanawiania na naszém territorium werbunku na rzecz jakiegokolwiek obcego Rządu. Mieszkańcy, doń przykładający się, ulegną mocnym karom pieniężnym i nawet więzieniu, a cudzoziemcy oddający się tym czynnościom, uznanym za prawu przeciwne, będą natychmiast wyrugowani z kraju przez siłę zbrojną. *(G. P.)*

DANIJA.

Podług wiadomości z Kopenhagi 5 Stycznia, zamieszczonych w Nowej Gazecie Pruskiej, ostatnia zmiana Gabinetu spowodowała niemało osób, należących do Królewskiego Dworu, mianowicie Wielkiego Marszałka Levatzau, Szambelanów hrabię Blücher i Repstorff, i Jenerał-adjutanta Schöller, do wzięcia dymissyi. Wiadomo już, że obecnemu Ministrowi Skarbu Panu Andra, poruczony został kierunek wszystkich spraw, należących do Rady zwanej *Reichsrath*, Monrad, ten niezachwiany przywodzca oppozycyi w Volksthingu, otrzymał order Danebroga; Reskryptem Królewskim 24 sprawy wytoczone przeciw gazetom oppozycyjnym zostały umorzone. Wszystko to pokazuje, która strona w tej chwili ma w Kopenhadze przewagę. *(G. P.)*

ANGLIJA.

LONDYN, *11 Stycznia.* Królowa z Rodziną i Dworem wróciła do Windsor, dokąd wezwała na dni kilka jenerała de Lacy Evans, ale ten, dotąd nie mógł, dla słabości zdrowia, skorzystać z zaprosin Krolewskich.

— Podług *Times*, jakikolwiek będzie wypadek konferencyj otwartych w Wiedniu, kroki nieprzyjacielskie w Krymie zostaną natężone z nową energiją.

— Rozkazem dziennym, wydanym do Armii, lord Raglan zawiadomił, że Królowa Jmć ustanowiła nowy medal, który będzie nadany wszystkim, co mieli udział w kampanii Krymskiej.

— Okręt *Britannia* od 120 dział, pod flagą admirała Dundas, odpłynął z Bosforu 28 Grudnia do Malty i Anglii, wraz z okrętami *Trafelgar* od 120, *Bellerophon* od 78, *Sansporeil* od 71, i *Retribution* od 22 dział.

— Podług korrespondencyi z Londynu do Nowej Gazety Pruskiej, z dnia 8 Stycznia, myśl sformowania Legii zagranicznej, z Niemiec przynajmniej, zdaje się uroniona. Dotąd stawili się tacy ochotnicy, których przyjąć nie było można, a i tych liczba jest wcale nieznacząca.

— Dowodzca portu Deptford odebrał rozkaz przygotowania wszystkiego co potrzeba dla wyprawienia do Krymu 5,000 koni na sławnym z olbrzymich wymiarów okręcie transportowym *Himalaya.*

— *Hampshire Telegraph* twierdzi, że sir Charles Napier niezadowolony jest z postępowania Rządu względem niego, że uważa odwołanie swoje z morza Baltyckiego za rodzaj nagany i prosi o wyznaczenie Sądu Wojennego. Taż gazeta dodaje, że mało jest podobieństwa, iżby ta prośba Vice-admirała była zaskuteczniona.

— Admiralicya ogłosiła 10 Stycznia, że blokada wszystkich portów morza Czarnego i Azowskiego rozpocznie się w dniu 1 Lutego. *(J. de S.-P.)*

FRANCYA.

PARYŻ, *12 Stycznia.* P. de Montebello wrócił do Paryża z posłannictwa swego na Wschód.

— Przybył też tu admirał Hamelin, i nazajutrz był przyjęty przez Cesarza. Admirał nie skrywa bynajmniej zdania swojego o trudnościach, jakie stają na przeszkodzie do wzięcia Sewastopola.

— Piszą z Paryża do gazety Augsburgskiej: «Nowy urząd Dworski Intendenta Jeneralnego Rozrywek (menus-plaisirs) dotąd jeszcze nie jest zamieszczony, chociaż już ustanowiony. Zdaje się że wraz z tym urzędem otwarta będzie posada Wielkiego Jałmużnika, zniesiona od roku 1830. Wielkim Jałmużnikiem, jak słychać, będzie mianowany Arcybiskup Bourges, Kardynał Dupont. Do tej posady będzie przywiązana pensya 60,000 franków i oddzielny pałac na mieszkanie.

— Lord Cardigan, chory, bawi w tej chwili w Paryżu. Widać też na ulicach Paryża niemało rannych angielskich i francuzkich oficerów.

— W *Gazecie Lekarskiej* czytamy: «Podług ostatnich doniesień cholera wybuchnęła w Brest, gdzie na 200 chorych 100 umarło.

«Donoszą też o zjawieniu się cholery w mieście i okręgu Montluçon. (Dep. Allier).» *(J. de S.-P.)*

TURCYA.

Depesza telegraficzna z Konstantynopola, odebrana przez Gazetę Hamburską, zawiera:

«Żandarmerya francuzka jest już wprowadzona.—Ghalib-pasza mianowany Ministrem Mennicy, Zewer-effendi Członkiem Rady Sprawiedliwości, a Kiamil-pasza Prezesem tejże Rady, na miejsce Zmarłego Szekiba-paszy. Minister Spraw Zagranicznych pełni tymczasowo obowiązki Prezesa nowej Rady.»

— Piszą z Warny, 29 Grudnia, że Główny Sztab Ser-

dara, równie jak i jego ekwipaż pochodny, odpłynęły ztamtąd do Krymu, Rodzina Generalissimusa zabawi przez zimę w Szumli.

— W jednej korrespondencyi z Wiednia, do gazety Augsburskiej zawiera się szczegół, iż Szamil oświadczył pewnemu kapitanowi angielskiego okrętu, że mniej ma ufności w konającej Turcyi, niż w Rossyi.

— *Freudenblatt* donosi podług nowin z Galatz 28 Grudnia, że Turcy zajęli większą część pozycyj, które im były wskazane w Dobruczy. W Babadah zebrany jest oddział od 3,000 redifów. Achmet-pasza dowodzi w Isakczi, Zadik-pasza ma główną kwaterę w Braila, a Izmail-pasza, nowomianowany Dowodzcą Naczelnym, założy zapewna swoją w Maczyn. Oczekują jego przybycia w połowie Stycznia. Wojska tureckie po nad-Dunajem liczą do 40,000 ludzi, ale prócz jazdy, składają się po większej części z milicyonerów (redif) i rekrutów. — 26 Grudnia przybył od Omera-paszy do Braila, adjutant z depeszami do Zadika-paszy, nakazującemi mu przyśpieszenie wyprawienia z Warny wojsk do Krymu. Zabieranie wojsk na okręty miało być ukończone do 15 Stycznia.

— Korrespondent Bucharestski Nowej Gazety Pruskiej z dnia 1 Stycznia zapewnia stanowczo, że Xięztwa nad-Dunajskie będą przez wojnę oszczędzone, gdyż mniemany zamiar dywersyi przez turków na Bessarabiję albo nigdy nie istniał, albo zupełnie został zaniechany. Zbieranie wojsk pod Braila i Tulczą nie ma innego celu, jak zasłonienie na tym punkcie Dunaju, dla uchowania Dobruczy i Bulgaryi od nagłego wtargnienia rossyan.

— W kwartale Péra, w Stambule, służba policyjna jest już pełniona przez żandarmów francuzkich. *(P. P.)*

HISZPANIJA.

Posiedzenie kortezów 4 Stycznia było ważne, po wzięciu na uwagę 112 głosami przeciw 44 wniosku sprzyjającego wolności druku, podanego przez P. Rovero a któremu się opierał Minister Sprawiedliwości i Łaski, Izba zabrała się do rozpraw nad wnioskiem P. Barrera, rozwiązującym ubocznie zagadnienie: azali sankcya Królewska jest niezbędną dla nadania uchwałom kortezów mocy prawa.

Trzy opinije występowały naprzeciw sobie: pierwsza, popierana przez autora wniosku mieć chciała, iżby sankcya Królewska była nazawsze i bezwzględnie w Hiszpanii uchylona.

Druga, szczególnej broniona przez P. Moyano, obstawała za tém, iż sankcya korony jest konieczną, nawet dla praw uchwalonych przez obecną Izbę kortezów, która ma charakter konstytujący i że ta konieczność rozciąga się nawet do samej Konstytucyi, jaka będzie uradzona.

Nakoniec trzecia opinija była, że prawa obecnie stanowione przez kortezów, a tém mniej Konstytucya, nie potrzebują bynajmniej sankcyi Królewskiej, ale że konieczność tej sankcyi dla wszystkich uchwał przyszłych kortezów powinna wejść do Konstytucyi, jako jedno z praw zasadniczych.

Tę to ostatnią opiniją Rząd popierał przez organ Ministra Sprawiedliwości, który zdołał odeprzeć wniosek P. Barrera jako przedwczesny, albowiem kwestya, którą wzbudza może dopiero być rozstrzygnięta w rozprawach nad prawami zasadniczemi.

— 14 Grudnia w Maladze, wybory municypalne dały powod do rozruchów, w które wdani zostali dwaj oficerowie Milicyi. Wybory unieważniono i naznaczono nowe, a tymczasem nakazano poszukiwania przeciw oficerom. Ci podburzyli część ludności do powstania przeciw Gubernatorowi cywilnemu; mieszkanie jego było napadnięte a sam on cudem się uratował. Municypalność zebrała się dla bronienia Gubernatora; ale ten złożył swój urząd w ręce wojskowego dowodzcy. «W obecnej chwili porządek powinien już być przywrócony.»

Korrespondencye z Madrytu mówią też o rozruchach zaszłych w Terruel, Walencyi, Grenadzie, Albacete, Pampelunie, Jaen, i innych miejscowościach. Minister Spraw Wewnętrznych P. Santa Cruz powiedział kortezom na temże posiedzeniu, że zaburzenia wynikły w skutek oporu pospólstwa przeciw opłacie akcyzy, wszakże władza wzięła przewagę i dodał, iż ma nadzieję, że te smutne symptomata nie ponowią się.

— Kommisya parlamentowa wyznaczona dla wyśledzenia i ocenienia postępowania Królowej Matki, złożona jest w wielkiej części z gorących republikanów i zamierzyła wprowadzić w czynnościach swoich największą jawność. Stenograf będzie obecny na jej obradach. Sprawa ta przyrzeka z obustron nader ożywione rozprawy.

— Ministrowie Skarbu, Spraw wewnętrznych, Sprawiedliwości i łaski, składają komitet, zajmujący się specyalnie przedmiotem o skonfiskowaniu posiadłości klasztornych i gminowych. *(P. P.)*

WŁOCHY.

Listy z Turynu mówią, że projekt prawa o zniesieniu klasztorów spotka mocną oppozycyą. Wiadomo że Poseł Sardyński w Rzymie, hrabia Pralormo, z tego powodu wziął dymissyą. To nikogo nie zadziwiło, hrabia należał do stronnictwa przeciwnego projektowi i w ostatnich czasach oddawał się nabożeństwu prawie przesadzonemu. Ale wielkie wrażenie sprawiła dymissya wzięta przez P. Buffa, Intendenta Genui i najznakomitszego po Panu Ratazzi członka Lewego Srodka. Sądzą wszakże, iż prawo przejdzie w Izbie Deputowanych, lecz w Senacie spotka wielkie trudności. Frakcya liberalna, mająca na czele margrabię Alfieri Sostegno i która zawsze popierała Ministerstwo Cavour, zdaje się iż odstąpi go w obecnej kwestyi. W takim razie projekt będzie musiał upaść.

— Podług jednej gazety Piemontskiej, Rząd Sardyński jest usposobionym do dozwolenia w tym kraju werbunku do Legii cudzoziemsko-angielskiej.

— Wojska Austryackie zaczęły opuszczać Liwurnę. — Dekretem J. C. W. Wielkiego Xięcia Toskanii, z dnia 27 Grudnia, stan oblężenia, trwający w Liwurnie od 11 Maja 1849, został zdjęty.

— Arcybiskupi, Biskupi i Wikaryusze kapitulni w Królestwie Sardynii przesłali Senatowi i Izbie deputowanych protestacyą przeciw projektowi prawa, mającemu na celu zniesienie klasztorów, jakowy projekt uważają za niesłuszny, nieprawny, przeciwny religii katolickiej i zasadom społeczeńskim. *(G. P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WIEDEŃ, *14 Stycznia.* (Depesza telegr. Gazeta Belgijska.) Dziś ma miejsce nowa konferencya reprezentantów Mocarstw zagranicznych.

— 7 b. m. Poseł Francuzki P. de Bourqueney był przyjęty przez Cesarza na posłuchaniu uroczystém i złożył J. C. Mości Wielki Krzyż orderu Legii Honorowej.

— Cesarz Jmć raczył nadać krzyż komandorski orderu Korony Żelaznej reprezentantom towarzystwa przemysłowego francuzkiego PP. Pereira i Xięciu Galiera, którzy w tych dniach opuścili Wiedeń w powrocie do Paryża.

PARYŻ, *14 Stycznia.* Monitor dzisiejszy nie daje żadnych nowin ze Wschodu i ogranicza się tylko doniesieniem o przejściu przez Milo kilku okrętów, wiozących wojska francuzkie, przeznaczone do Konstantynopolu.

— Wczora P. de Réveil złożył Izbie Prawodawczej raport o projekcie prawa we względzie zaciągu 140,000 rekruta.

— 10 b. m. dwa bataljony grenadyerów gwardyi Cesarskiej odjechały drogą żelazną do Lyonu, zkąd udadzą się do Tulonu dla odpłynienia na Wschód. Jest to pierwszy kontyngens Gwardyi, posyłanej do czynnej armii.

— Donoszą (mówi *Monitor Armii*) że armija Wschodnia ma otrzymać nową organizacyą. Ze wszystkich dywizyj obecnie ją składających, utworzone będą, zawsze pod naczelném dowodztwem jenerała Canrobert, dwa korpusy armii i jeden rezerwy. Dowodzcami tych korpusów będą mianowani: jednego jenerał Pelissier, a drugiego jenerał Bosquet.

— Podług Nowej Gazety Pruskiej, nadzieje pokoju, powzięte z powodu wypadku konferercyj w Wiedniu, sprawują największą radość w Paryżu.

Marsylija, 13 Stycznia. (Tąż drogą.) Przybył tu statek pocztowy, który opuścił Konstantynopol 4 Stycznia; nie przywozi on żadnej ważnej z Sewastopolu wiadomości. Deszcze ustały i stan gruntu sprzyjać będzie działaniom wojennym w otwartém polu. — Korrespondencye z dnia 4 Stycznia potwierdzają wiadomości o zmianach w Ministerstwie Ottomańskiém o których już było doniesiono. — Jeden Effendi i około dwudziestu exaltowanych, którzy podali Xięciu Napoleonowi prośbę przeciw reformom, zagrażającym Koranowi, zostali posłani na wygnanie.

RZYM. 2 Stycznia nowy Poseł Pruski P. von Thiele, miał zaszczyt złożyć Ojcu świętemu swoje listy wierzytelne.

SARDYNIJA. *Turyn, 12 Stycznia.* (Przez telegraf.) Królowa Jmć Wdowa rozstała się z tym światem dziś, po południu, po siedmiodniowej chorobie.

(Marya Terezya Franciszka Józefa Joanna Benedykta Arcyxiężniczka Austryacka, córka A. X. Ferdynanda, W. Xięcia Toskańskiego, urodziła się 21 Marca 1801, zaślubiona 30 Września 1817 Królowi Sardynii Karolowi-Albertowi Amedeuszowi, który abdykował w roku 1849.)

— 8 Stycznia Królowa Jmć panująca szczęśliwie powiła syna.

— 9 b. m. zaczęły się w Izbie deputowanych rozprawy nad projektem prawa o zniesieniu klasztorów. Całe pierwsze posiedzenie zajęte było mową P. Buoncompogno, Prezesa Izby, który opuścił swe krzesło dla mówienia z wielką energiją za projektem prawa.

HISZPANIJA. Rozprawy w Kortezach nad kwestyą o sankcyi Królewskiej, ciągnęły się dalej na posiedzeniu 5 Stycznia. Wiliją jeszcze, 4 Stycznia, odbyło się głosowanie, w którem, ze trzech sposobów uważania kwestyi, (jakieśmy wyżej wyłożyli), stronnictwo, które chciało bezwzględnego uchylenia sankcyi, zostało na głowę pobite. Zdaje się iż opinija średnia, popierana przez Ministrów, będzie miała większość za sobą. *(J. de S.-P.)*

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

(Po raz pierwszy.)

Do 1 Oddziału 3 Departamentu weszły sprawy appelacyjne:

W dniu 27 Grudnia 1854 roku.

Od Kowieńskiego Cywilnego Gubernatora o exdywizyi majątku Kurel, Xiężny *Giedroyć.*

W dniu 28 Grudnia 1854 roku.

Z Izby Mińskiej Sądu Cywilnego:

O swobodzie poszukiwanej przez włościanina *Karpowicza*, z pod władania obywatela *Chreptowicza.*

Obywatelki *Hryniewiczowej* o sporach granicznych między majątkami Brażą i Horbacewiczami.

Z Izby Wołyńskiej Sądu Cywilnego:

Assesora Kollegialnego *Żwana* ze starozakonnemi *Kołomejerami* i *Świrdą* o pretensye pieniężne.

Obywatela Adama *Prosowskiego*, z Joanną *Prosowską*, o pretensye pieniężne.

Xiężny Jadwigi *Lubomirskiej* z *Nowickim*, o pretensye pieniężne.

W dniu 29 Grudnia 1854 roku:

Od Kowieńskiego Cywilnego Gubernatora, o pretensyach włościan majątku Jaswojnie, do byłego właściciela *Statkowskiego.*

Naznaczona została do wysłuchania w dniu 7 Stycznia, w Ogólném Zgromadzeniu Departamentów Senatu: 4-go, 5-go i Granicznego, sprawa O majątkach Xięcia *Radziwiłła.*

(Ogłoszenia Senatu, 6 Stycznia.)

Позволяется печатать 10 Января 1855 года. *Цензоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.